

Aan het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
T.a.v. Staatssecretaris Mona Keijzer
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC DEN HAAG

Bezoekadres:
Galvanistraat 1
6716 AE EDE

Postbus 416
6710 BK EDE
0318-438099
0318-437653
www.gpk.nl
info@gpk.nl

Ede, 8 september 2019

Kenmerk : 2019/GPKL U/161
Betreft : Reactie consultatie wetsvoorstel implementatie Telecomcode
Bijlagen :

Geachte mevrouw Keijzer,

Op 15 juli 2019 plaatste uw ministerie het wetsvoorstel implementatie Telecomcode ter consultatie op internet. Belanghebbende partijen kunnen tussen 16 juli en 9 september een reactie indienen op dit wetsvoorstel.

De meeste gemeenten zijn er nog niet van bewust welke impact de uitrol van 5G heeft voor hun organisatie, zoals toegang te verlenen tot publieke infrastructuur voor de plaatsing van small cells. Wat ook niet helpt is de onbekendheid over small cells, hoe groot zijn deze en hoe zien ze eruit. Op het internet zijn afbeeldingen te vinden uit het buitenland en als dit het formaat is, heeft het grote impact op de publieke infrastructuur. Zijn de small cells net zo groot als een AAA batterij dan is de impact zeer beperkt. De reacties zijn gebaseerd op dat small cells een dergelijk formaat hebben zoals we nu zien op bestaande afbeeldingen.

Ik begrijp dat ook de frequentie invloed heeft op de grote van een small cell en de mate van straling. Er zijn nog veel vragen waarop de antwoorden pas beschikbaar zijn als de uitslag van de veiling bekend is. Deze staan op de volgende bladzijden.

Met vriendelijke groet,

Steven Adriaansen
Voorzitter GPKL

Het GPKL behartigt de gemeentelijke belangen bij de totstandkoming van wetgeving, regelgeving, beleidsregels en technische, financiële en juridische afspraken over de ondergrondse infrastructuur van kabels en leidingen en draagt zorg voor het uitwisselen van kennis en ervaring en informatie tussen de leden, en partijen buiten de vereniging.

De reactie van het GPKL is onderverdeeld in vier onderdelen waarover de meeste vragen en opmerkingen over werden gemaakt, te weten: Monument, Privaatrechtelijk, Vergunning/Toestemming, Veiligheid/gezondheid. Hieronder staan de opmerkingen/vragen over deze vier onderdelen gerubriceerd.

Monument

Het is vanuit het oogpunt van monumentenzorg wenselijk om een regeling ter bescherming van monumentale gebouwen op te nemen en/of uit te sluiten van de verplichting om drager te zijn van telecommunicatieapparatuur.

Het gaat dus ook om de formulering van stadsschoon en monumenten=cultureel erfgoed. Dit dient beter te worden geregeld anders zitten gemeenten achteraf met de problemen opgezaald. Verder geldt de terminologie van de nieuwe Erfgoedwet. Voor het gemeentelijke niveau is het gemeentelijk erfgoed en op rijksniveau het archeologisch monument. Daarnaast bestaat ook het begrip: archeologisch vondst.

Voorstel is een uitbreiding van lid 2 van artikel 5c.3:

2. Onder een grond als bedoeld in het eerste lid wordt verstaan:

F. het aanbrengen van draadloze toegangspunten met klein bereik leidt tot onevenredige aantasting van cultuurhistorische waarden van publieke infrastructuur, die beschermd is als monument op basis van art. 3.1 Erfgoedwet, of beschermd is als monument op basis van een provinciale of gemeentelijke verordening, of onderdeel uitmaakt van een beschermd stads- en dorpsgezicht, dat is aangewezen op basis van art. 9.1 Erfgoedwet.

Deze bepaling kan ook gelden voor ander cultuurhistorisch waardevol erfgoed, zoals beeldbepalende panden, die een bescherming genieten op basis van het bestemmingsplan/cultuurhistorische beleidskaart.

In de toelichting op dit wetsartikel/artikellid kan dan een verwijzing worden opgenomen naar de Erfgoedwet, de Wabo (en straks natuurlijk de Omgevingswet), op basis waarvan monumenten (rijks, gemeentelijk en provinciaal) en stads- en dorpsgezichten en ander cultuurhistorisch erfgoed wordt beschermd. Insteek zou moeten zijn dat het aanbrengen van draadloze toegangspunten met klein bereik in principe wel mogelijk is op publieke infrastructuur, met een hoge cultuurhistorische waarde, maar dat er wel voldoende rekening gehouden moet kunnen worden met de cultuurhistorische waarde en dat er daarom voorwaarden gesteld kunnen worden aan (de wijze van) aanbrenging van draadloze toegangspunten.

Privaat rechtelijk

Er is veel onduidelijkheid over een eventuele overeenkomst tussen een telecompartij en overheidsinstanties. De telecompartijen hebben nu al per wet veel betere positie dan andere nutspartijen, waardoor bij gemeenten, maar ook andere overheden, de angst bestaat de zeggenschap over eigen bezittingen te verliezen. Deze Telecomcode is hier onduidelijk in.

In dit onderdeel is een onderverdeling gemaakt om enige duidelijkheid te scheppen.

Verantwoordelijkheden

- De verplichting die de wetgever oplegt met betrekking tot het beschikbaar stellen van onze fysieke infrastructuur (zoals openbare gebouwen, lantaarnpalen, verkeerslichten, bushokjes e.d.), brengt een nadrukkelijk beheervraagstuk met zich mee;
 - Het heeft gevolgen voor de wijze waarop onderhoud kan plaatsvinden aan onze eigendommen en bij vervanging of verplaatsing zijn direct meerkosten verbonden. Ook het onderhoud van de small cells zelf kan mogelijk gevolgen hebben voor ons eigendom.Een nadere verkenning en afspraken op dit thema lijken zeer wenselijk. Niet alleen praktisch maar ook in financieel opzicht;
- Verder regelt de Telecomcode dat bestuursorganen (vooral gemeenten) colocatie (gezamenlijk gebruik van een locatie) en gedeeld gebruik kunnen opleggen van bv. antenne-opstelpunten vanwege stedenbouwkundige of planologische doelstellingen. Deze bevoegdheid wordt in het wetsvoorstel opgenomen in verband met de toekomstige uitrol van 5G, wat kan leiden tot extra plaatsing van antennes. Om de impact op het straatbeeld te verkleinen hebben bestuursorganen de mogelijkheid om colocatie en gedeeld gebruik op te leggen. Dit is onvoldoende om ze ruimtelijk aanvaardbaar in te passen. De impact is groot door de grote hoeveelheid van antennes, kastjes etc. Om dit te reguleren is flankerend beleid nodig die stuurt op zorgvuldige inpassing. Het vergunning plichtig maken van de smart cell kan daar mogelijk bij helpen.
- Recht op toegang tot openbare gebouwen en andere publieke infrastructuur: impliceert onbewust dat deze gebouwen en punten open moeten staan voor een aanbieder, ook

desnoods door het gebruik van een sleutel en buiten openingstijden. Misschien kan in de Nadere regels iets worden opgenomen om ongeoorloofde toegang tot gebouwen uit te sluiten. Maar geeft de tekst in de wet onbedoelde bevoegdheden aan aanbieders?

- Bij wie ligt de verantwoordelijkheid bij verplaatsing of vervanging van de publieke infrastructuur? Dit kan tijdelijk de dekking beïnvloeden;
- Wie is verantwoordelijk voor de bevestiging, de kabels en de small cell?
- Hoe regelt men bij storingen de toegang?
- Wat is geregeld bij aanrakingen, schades, vandalisme? Wie is dan aan zet de schade te verhalen op de veroorzaker?
- Welke rol heeft een gemeente bij bezwaren van een bewoner/burger? Is dit te weerleggen naar een netbeheerder?
- In haar publiekrechtelijke taak kan het zijn dat de gemeente een obstakel plaatst dat de werking van de small cell beïnvloedt. Gaat het herstellen van het netwerk op kosten van de telecompartij?
- Kan een telecompartij de gemeente aansprakelijk stellen voor het niet of niet goed functioneren van een "small Cell" bij medegebruik van objecten in de openbare ruimte?
- Hoe waarborgt de telecompartij het goed functioneren van de objecten in de openbare ruimte?
- Realiseert men dat de zendfrequentie van 5G wordt in Nederland 3,5 GHz en dat heeft met een 3 Watt zender een zendbereik in de vrije ruimte van maximaal 100 tot 200 meter. Dat betekent dat vrijwel elke lichtmast nodig is in het 5G netwerk en aanpassen van de openbare verlichting infrastructuur gaat jaren duren en miljarden kosten;
- We kunnen medegebruik of colocatie van faciliteiten verplichten maar hoe zit het dan met medegebruik van een netwerk? Zonder die verplichting zullen de andere netbeheerders die faciliteiten mogelijk willen aansluiten op hun eigen netwerk waardoor extra voorzieningen in/op de gemeentelijke infrastructuur nodig is;
- In 5c.2 onder 3 is sprake van een AMvB en 'kunnen' maar deze AMvB is nu nog niet bekend, hierdoor weten we nog niet welke fysieke en technische kenmerken we kunnen en mogen opleggen. Hoe staat het bijvoorbeeld met medegebruik waarvoor medegebruik van een lichtmast waardoor een permanente stroomvoorziening moet worden aangebracht (wat we vanuit beheer van de lichtmast en vanuit veiligheidsoogpunt "liever niet hebben").

Vergoedingen

- Wat mag de hoogte zijn van de vergoeding als er gebruik wordt gemaakt van gemeentelijke gebouwen, lichtmasten, VRI enz.? Netbeheerder werkt met winstoogmerk, waar vastgoed openbare ruimte gemeenschappelijk eigendom is;
- Is er sprake van het innen van leges (via de legesverordening) voor de plaatsing van de antennes en/of jaarlijkse huurkosten?

Wijziging eigendom

- Als apparatuur op gemeentelijke eigendommen worden geplaatst en deze worden verkocht en/of verhuurd, hoe gaat dat dan verder?
- Wat verstaat de wet onder een openbaar gebouw en/installaties?

Technische aspecten

- Wat is de windbelasting op de lichtmasten?
- Is integratie in armaturen mogelijk?
- De voedingskabels van de openbare verlichting heeft overdag geen spanning. 5G-componenten vragen 24 uur/dag spanning. De provider dient zelf een 2e voedingskabel met 24 uur/dag spanning naar de lichtmast te brengen. Dit houdt in dat er ook een 2e zekeringkast in de lichtmast aangebracht moet worden conform de eisen van de NEN1010. Kosten zijn voor de provider.

Voorwaarden

- De OVL aansluiting is onbemeterd. Een aansluiting van derden waaronder de small cell moet zelfstandig bemeterd zijn voor opname kWh verbruik;
- De REB verrekening met de fiscus voor verbruik openbare verlichting mag niet in het geding komen;
- Bij verwijdering van de small cell moet de lichtmast vervangen worden of aan de andere kant worden teruggebracht naar de oorspronkelijke staat;
- De eigenaar van de Small Cell is verplicht een beheerbestand bij te houden met locaties en soort en aansluitgegevens van het object. En dit bestand te delen met de gemeente;

- De gemeente kan kosten doorberekenen voor het opvragen van beheer informatie door de telecomaandbieder;
- De gemeente kan niet aangesproken worden op de juistheid van de informatie aangaande de openbare verlichting;
- De Small Cell of onderdelen daarvan moeten op eerste aanzegging van de gemeente verwijderd worden als daar vanuit gemeentelijk opzicht noodzaak toe is;
- De telecom aanbieder moet een 24 uur bereikbaarheidsdienst hebben;
- Overheidsinstanties blijven vrij, bij implementatie van een dergelijk netwerk, om over hun "eigen" installaties te kunnen beschikken, ondanks dat er een situatie ontstaat van twee beheerders in één installatie;
- Provider is verantwoordelijk voor alle communicatie, voorlichting, beroep en bezwaar bewoners.

Vergunning/Toestemming

- Gemeenten verlenen vergunning voor aanleg van 5G, maar wie draagt de kosten bij bezwaren van bewoners op basis van de gezondheidsrisico's?

Veiligheid/gezondheid

Over de gezondheidsrisico's van straling hebben gemeenten nog weinig informatie om hun bewoners hierover te informeren. Hierover is ook nog weinig te vinden in de literatuur, maar de wens is om hierover snel duidelijkheid te geven.

- Data is voor veel bedrijven/instanties een belangrijke bron voor sociaaleconomische keuzes. De small cells maken nog beter inzichtelijk wie welke data zoekt en waar bv deze persoon staat. De privacy is daarmee mogelijk in het geding. Vraag is echter of die data die bij kan dragen aan een gezonde, betere leefbare stad (sociale waarden) niet beschikbaar moeten komen voor de overheid. Zo kunnen de small cells straks ook tellen, monitoren en signaleren. Smart City is daarbij niet langer toekomst maar wordt nu al geïmplementeerd.
 - Vraag is dus of de wetgever het eigenaarschap van de data niet kan koppelen aan algemeen nut anders worden overheden straks verplicht voor veel geld deze data in te kopen?
- Er zijn al diverse mensen die vragen stellen bij de gezondheidsrisico's van 4G antennes, bij 5G zal dit zeker ook aan de orde komen. Hoe gaat men dit communiceren?
- Kunnen overheden uitgesloten worden van aansprakelijkheid i.v.m. gezondheidsschade door straling van 5G?
- Hoe borgt men de elektrotechnische veiligheid?
- Is het mogelijk het 5G-compenent, in de lichtmast, uit te zetten zodat de onderhoudsmonteur van de verlichting stralingsvrij onderhoudswerkzaamheden kan uitvoeren?
- De telecompartij is verantwoordelijk voor zijn eigen veilige aansluiting. Inclusief aarding en kortsluitvastheid en overige elektrische veiligheidseisen. Inclusief de inspectie daarvan.